

Eindejaarsuitgave Stade Advies

2007

'De ochtend gloort' Sjaak Floris

'De ochtend gloort'

De wekker gaat, iets Baroks uit Italië, Corelli lijkt mij.
Als in november de donkere dagen aanbreken gaat bij ons thuis de wekker op klassiek.
Sfeervol en rustig wakker worden.
Buiten is het nog donker, regen, stevige wind, af en toe kleppert zelfs een dakpan.
Als het rustig weer is maar weer eens het dak op.
Maar nu negeren, nog even tijd rekken, lepeltjes met mijn lief liggen.
'n Brandenburgs concert van meester Bach begint, dat luister ik toch ook nog even af.
Weer een beetje ingedommeld, ineens zijn daar de verkeersberichten.
Slecht weer, dus lange files, vooral de A2 heeft last van indigestie.
Eruit maar, de buitenwereld wacht, met de trein naar Utrecht en later Gouda.

Sinds 4 maanden doe ik weer mee in deze dagelijkse 'gang der dingen'.
Begin dit jaar kanker, een fikse operatie was nodig.
De deur naar 'de wereld achter dit leven' gaat dan even open.
Het ging een tijdje alleen maar om mij, om de kwaliteit van mijn leven en dat van mijn naasten.
Gaandeweg werd ik daarna van patiënt weer mens.
De buitenwereld kon haar rentree doen en daarmee ook weer de ander, u.
De samenleving, in al zijn hoedanigheden; goed en blij om er weer deel van uit te mogen maken.
Om van te genieten maar ook omdat er nog veel werk aan de winkel is.

Met ons gezamenlijke samenleven is veel aan de hand.
Na de meer idealistische zestiger en zeventiger jaren van de vorige eeuw zette het individualisme fors door. Volgens filosofen begon dit traject al enkele eeuwen terug, in de barokke Verlichting. Met als voorlopig 'hoogtepunt' ons huidige tijdsgewricht.
We kregen meer persoonlijke vrijheid en meer welvaart. Dit leidde tot een beter leven voor iedereen maar ook tot het 'ik-tijdperk', waarin velen het eigen geluk voorop plaatsen.
Hoe we het ook wenden of keren, in zekere zin maakt de samenleving vanuit het verleden een autonome ontwikkeling door, dat bewijst de gang naar het individualisme wel. Gelijktijdig zijn de waarden die we daarin met elkaar ontwikkelen volop beïnvloedbaar en kunnen we in grote mate zelf bepalen hoe onze samenleving er over dertig of vijftig of honderd jaar zal uitzien.

Er is dus werk aan de winkel.

Vanuit dat ik-tijdperk is momenteel een voorzichtige kentering te zien, er is meer aandacht voor de ander, al is die aandacht soms nog negatief gekleurd. De vraag die velen bezig houdt is hoe we weer meer voor elkaar kunnen betekenen, door het huidige kabinet vertaald in haar motto "Samen werken, samen leven".

Er zijn geen pasklare recepten om te werken aan kwaliteit van samenleven, althans wij kennen ze niet. We denken er natuurlijk wel over na en dit keer hebben we dat heel expliciet gedaan. Voor u!

Niet zwaar uitgemeten, vooral persoonlijk getint, eerlijk, een beetje prikkelend, in woord en beeld.

Eerst een tikje somber het hier en nu analyserend, later gloort de ochtend...

Aan het begin van 2008 is dit ons cadeautje voor U.
Moge het u inspireren!

*Twee passiebloemen
Kleurrijk en in harmonie
Verlangend naar licht
Ingrid Horstik*

Individualistisch samenleven...

Het kwam al aan de orde, tot nu toe kenmerkt zich dit nieuwe millennium vooral door het individualisme. Zeker een mooi iets, die verworven ruimte voor de eigen ontwikkeling en welvaart, maar in nogal wat opzichten doorgeslagen. Dat laatste uit zich in blindelings gaan voor het eigen belang, kwetsen van mensen onder het mom van vrijheid van meningsuiting, hufterig gedrag in de openbare ruimte, politiek die teveel de waan van de dag volgt, etcetera. Motto: "Ik beslis zelf of ik van de Utrechtse Dom spring en als ik dat doe eis ik dat ik dan word opgevangen" (aldus Peter Vogelzang, enkele jaren terug als hoofdcommissaris van Utrecht).

Susanne van der Lugt

Misschien was een verzuilde maatschappij zo gek nog niet. Iedereen zat lekker veilig in zijn eigen zuiltje, in zijn eigen hok. Je las allemaal dezelfde krant, was lid van dezelfde televisieomroep en –gids, had hetzelfde geloof, dezelfde principes, dezelfde vrijheden. Of waren we toch niet zo vrij? De ontzuiling was toch eigenlijk een bevrijding? Zou de ontzuiling niet zorgen voor verrijking doordat iedereen zijn hok uitkomt? Waarom hebben we er dan nu zo veel moeite mee om de ander de ruimte te geven? Economisch gezien gaat het goed met Nederland. We leven in een veilig land waar we gebruik kunnen maken van allerlei voorzieningen. En toch worden we steeds asociaal in het verkeer, hebben populistische politici een flinke aanhang, zijn homo's in Amsterdam in 2007 te vaak in elkaar geslagen, zijn vrijwilligers steeds moeilijker te vinden. Kortom, investeren in elkaar is blijkbaar geen optie. Misschien moet iedereen terug in zijn hok. Om even te bezinnen. Want pas als je wilt investeren in elkaar kun je echt gaan samenleven.

Nico Kersten

Denkend aan kwaliteit van samenleven en de betekenis die dit heeft voor ons handelen en werken in de praktijk van alledag, kom ik op levensvragen, verbeeldingskracht, respect, integriteit. Daarnaast speelt door mijn hoofd ook iets door wat het beste uit te drukken is als religieus besef. Religieus besef niet in de zin van naar de kerk gaan, of lid zijn van een kerkgenootschap, maar veel meer vanuit het 'wij en ik' perspectief en een diep besef van de universele waarden en rechten van de mens.

Vaak wordt ons denken sterk bepaald door de tijd waarin we leven. Door trends en door beïnvloeding van gedrag en gewoonten. Deze tijd is te kenschetsen als vluchtig en snel, niet in de laatste plaats door de invloed van de (nieuwe) media. De wereld is als het ware de huiskamers binnen gestapt. Dit betekent onder meer dat er een constante behoefte is aan prikkels, dat beïnvloeding van gedrag gemakkelijker wordt en leefgewoontes steeds vaker wijzigen. Ook is er de afgelopen jaren een 'verruwing' opgetreden die op sommige onderdelen zijn weerga niet kent. Je kunt het zo gek niet bedenken of het is wel vertoond in een tv-programma, van spuiten & slikken tot de Gouden Kooi. De uitdrukking 'zeggen wat je doet en doen wat je zegt' is in het post Fortuyn tijdperk vertaald naar 'ik zeg wat ik wil en ik doe wat ik zeg'. Dat deze twee uitdrukkingen wezenlijk van elkaar verschillen,

ontgaat velen. Waar de eerste uitdrukking vooral uitgaat van vertrouwen en op elkaar kunnen bouwen, gaat de tweede uitdrukking vooral uit van het ikke en een soort ongebreidelde behoefte om alles vanuit het eigen perspectief te benoemen. Dat hiermee grote delen van de bevolking gestigmatiseerd en gekwetst worden en weer andere delen van de bevolking

daar een verkeerde vorm van superioriteit aan ontleen, met alle gevolgen van dien, is niet ter zake doende. Het meest in het oog springend van de aanhangers van dit denken is dat men met enige regelmaat (vermeende) misstanden signaleert, maar geen of onuitvoerbare en vaak buitengewoon radicale schijnoplossingen aandraagt.

Jaap van der Veen

De individualisering en het consumentisme zijn in Nederland erg ver doorgeschoten. De gevolgen zijn bijvoorbeeld een toenemende onverschilligheid jegens elkaar, het ieder voor zich en anonimiteit in de openbare ruimte. Tijdens de dagelijkse verkeersdrukke uit dat zich bijvoorbeeld in voordringen, bumper kleven, opgestoken vingers. Toch is dat maar een minderheid van de verkeersdeelnemers, anderen houden wel rekening met elkaar. In veel buurten zijn er ook positieve ontwikkelingen...

Johan Kruithof

Er lijkt in Nederland een angstige samenleving te ontstaan. Naar binnen gericht en veel met zichzelf bezig. Iedereen is bang. En deze tekst draagt daar in feite weer aan bij. We zijn bang voor elkaar, bang om te verliezen wat we hebben, bang om voor onze mening uit te komen of juist bang dat we dat niet voldoende doen. We overschreeuwen elkaar om het hardst om maar te laten zien dat we niet bang zijn, maar ik geloof het niet.

Onze samenleving heeft veel te verliezen, u en ik hebben veel te verliezen: lijf, leden, have en goed, liefde, een geliefde, aandacht, respect, eigenwaarde, geloof in ons zelf, identiteit. En wie veel verliezen kan, wordt dodelijk voorzichtig.....

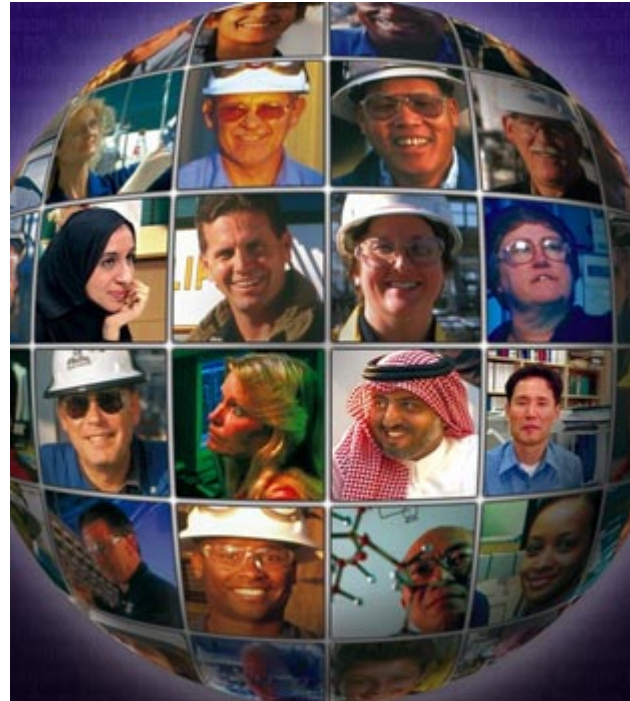
Marlieke van Woerkom

'Erik of het klein insectenboek' dromend werd ik vannacht wakker in de wereld van de planten. Ik viel midden in een gesprek over de kwaliteit van samenleven, maar wat ik hoorde was niet mals. De planten hadden ruzie met elkaar en het was vooral 'wij' tegen 'zij'; de inheemse soorten tegen de nieuwkomers.

Een rood aangelopen klaproos vond het maar niets dat de tuintjes van mensen vol staan met Afrikaantjes en niet met inheemse soorten. 'Is ons eigen onkruid soms niet goed genoeg meer?', vroeg ze zich hardop af. Toen iemand riep dat er geen plaats meer in de tuinen was, 'Vol is vol', was de boot helemaal aan. 'Vol is vol?', deed het straatgras een duit in het zakje, 'ik zal jullie eens wat vertellen. Nu het warmer wordt, komen ze in groten getale uit het zuiden hierheen en vestigen ze zich langs de stoeprand: vingergras, liefdegras, langbaardgras, je kunt het zo gek niet verzinnen. En als je niet uitkijkt, dan duwen ze je gewoon tussen de plavuiten uit. Ik voel me niet meer veilig op straat'. Daar wilde de Amerikaanse Eik ook wel iets over zeggen, want zo zei hij, 'waarden en normen vind ik ontzettend belangrijk. De mensen vinden ons gewoon mooi, omdat ons blad zo mooi verkleurt in de herfst. Maar nu hebben de zomereiken geklaagd dat we hen verdringen in het bos en worden we er rigoureuus tussenuit gekapt. Dat kan toch niet?'. 'Nou, nogal wieses', vond de zomereik, 'wij horen hier tenslotte van oudsher thuis, eigen volk eerst!'. 'Daar ben ik het helemaal mee eens', mengde het madeliefje zich in het gesprek. 'Vroeger had je nog echt witte gazons. Het hele gras fleurde op van onze witte bloempjes. Maar de laatste jaren kleuren de grasvelden alleen maar blauw. Dat komt door de bloemen van de Draadereprijs die uit de bergen van de Kaukasus naar hier toe is gekomen. Die plant maakt het ons wel erg moeilijk. Ik heb echt niks tegen blauw hoor, maar wit vind ik toch mooier...'

Divers samenleven....

Hoe we de huidige samenleving ook waarderen, vaststaat dat die heel divers is. Niets nieuws onder de zon eigenlijk, het rijke deltagebied van West-Europa trekt al vele eeuwen mensen aan. Ook uw en mijn vroegste voorouders trokken ooit naar dit land en vonden er hun stek. Zoals dat nu nog steeds gaat. Al die verschillen maakten de Nederlandse samenleving tot wat die vandaag de dag is. In al zijn drukte en diversiteit...

Marlieke van Woerkom

Dromend over 'Erik of het klein insectenboek': ...Is er dan geen enkele plant die het juist interessant vindt dat er zoveel verschillende soorten bijgekomen zijn, vroeg ik me af? Met een beetje tolerantie en integratie wordt de wereld toch juist veel leuker? Speurend keek ik om me heen en zag op de achterste rij de tulp zitten. Ik liep naar haar toe en keek haar vragend aan...

'Wat zeuren ze toch', fluisterde ze voorzichtig, 'ik kom zelf van oorsprong uit zuidoost Europa en de hele wereld beschouwt mij als typisch Nederlands!'

Sylvia van Woudenberg

De leukste dagen zijn die waarop de beelden die je van mensen hebt niet blijken te kloppen.

Onlangs ontmoette ik tijdens een interview een Marokkaanse familie in een 10-hoog flat die op de nominatie staat voor sloop in een van onze probleemwijken. Deze familie bleek zo onvoorstelbaar positief, initiatiefrijk, krachtig en zelfredzaam te zijn. Volop bezig met het verbeteren van de kwaliteit van hun leven. Ondanks de taalbarrière doen ze er alles aan om de kwaliteit van hun leven te verbeteren. Petje af. Mijn dag was in elk geval van topkwaliteit. Onze samenleving zit zo vol talent. Wat een eer dat we er een bijdrage aan mogen leveren dat mensen dit ook benutten.

Iñez Hallewas

Misschien is het mijn eigen achtergrond of zeker wel de invloed van mijn socialisatie, mijn hang naar andere culturen. In werk: een kickboksproject, multi-etnische trainingen en 'Buurt in kleur'. Vaak benadrukken mensen vooral de onderlinge verschillen; uiteindelijk is dat gericht op het creëren van afstand. Voor mij gaat het primair over participatie, over meedoen, iedereen erbij.

Sylvia Huwaë

De multiculturele samenleving waarin we leven is een weerspiegeling van onze bijdrage en betrokkenheid en kan alleen voortbestaan door de actieve inzet van burgers. Voor de instituties is het een uitdaging om burgers actief te laten participeren in hun eigen omgeving.

Nico Kersten

Dat deze tijd ook zijn positieve kanten heeft, wordt door velen onvoldoende onderkend. Om er maar eens enkele te noemen: de culturele diversiteit, sterk toegenomen emancipatie, de mondigheid van burgers. De geweldige kansen die er door de toegenomen mondialisering zijn op ontplooiing en ontmoeting worden te vaak uit het oog verloren. Midden in dit tijdsgewricht waarin mensen in al hun diversiteit soms moeizaam hun weg moeten vinden, is gelukkig ook een tegenbeweging op gang aan het komen. Niet een tegenbeweging die verschillen ontkent of wegmasseert. Nee, een tegenbeweging die verschillen tussen groepen mensen als een aanknopingspunt ziet om positieve veranderingen te bewerkstelligen. Een beweging die kansen creëert, kansen grijpt maar ook kansen maakt. Kortom een beweging die 'kwaliteit van samenleven' vertaalt naar kansen voor iedereen, naar versterken van de eigen verantwoordelijkheid en identiteit. Een beweging op zoek naar nieuwe vormen van participatie, nieuwe samenlevingsvormen gebaseerd op respect, verbeeldingskracht en een rotsvast vertrouwen in de integriteit van mensen.

Kwaliteit van samenleven.....

De essentie van samenleven is dat we relaties aangaan. Als we dat niet willen, is het begrip 'apartleven' beter op zijn plaats. Helder is dat juist daarin onze samenleving onder druk staat. Natuurlijk, er heeft altijd druk op gestaan, maar vooral de individualisering heeft gestimuleerd dat we allemaal voor onze 'eigen samenleving' gaan. Grote vraag is hoe al die samenlevingen weer kunnen worden verbonden. Dat we er niet alleen komen met het accent op waarden en normen of door als overheid krampachtig regels te verzinnen of veranderen is wel helder. Maar wat dan wel? Waar het zeker ook om gaat is lef, onze nek uitsteken, er energie in steken, maar ook: liefde willen geven.

Erik Vermathen

*Kwaliteit van samenleven
Samen leven
Men Leve!
Samen
Amen
Even*

*Kwaliteit van samenleven
Kwaliteit van leven
Tijd van leven
Qua leven
Qua lef
Even*

En?

Jan Tilburgs

Zaterdagmiddag, het eten staat op. Met een glaasje wijn op de bank even uitblazen van een drukke week. Mijn vrouw moet vanavond nog de deur uit om Sinterklaas in ons dorp te ontvangen. Dus even een momentje van rust. Telefoon, mijn dochter van 25. Ze staat met oma voor de deur van oma's flat. Oma heeft de sleutels aan de binnenkant van de deur laten zitten en nu kunnen ze er vanaf de buitenkant niet meer in. Dat doet ze, omdat ze anders niet meer weet waar ze de sleutels gelaten heeft. Een andere favoriete plek van oma is haar tas. Een grote verdwijntas, waarin ze voortdurend loopt te grutten of ze alles nog bij zich heeft. Sinds een jaar weten we dat oma Alzheimer heeft. Eerst dachten we dat ze last had van eenzaamheid sinds het overlijden van opa. Ook alle burens verhuisden uit de flat in Amsterdam-West. Daarom hebben we haar anderhalf jaar geleden verhuisd naar ons stadje en woont ze nu tien minuten fietsen van ons vandaan. Maar gaandeweg kwamen we er achter dat er meer aan de hand was. Nu weten we dat ze dementeert. Ze woont nog op zichzelf, maar om te zorgen dat ze redelijk in conditie blijft, eten we om de beurt bij haar of komt ze bij één van ons eten. Nu zit ze nog drie keer in de week op de dagbesteding van welzijn ouderen. Mijn club noemt ze dat, soms als het slechter gaat, noemt ze het ineens de zaak. "Het was vandaag druk op de zaak." In het contact met de begeleiders verbazen we ons er over dat veel van haar clubgenoten echt alleen zitten. Kinderen of kleinkinderen hebben geen tijd voor moeder of oma. Druk, druk, druk. Flauwekul. Kwaliteit van samenleven is ook de tijd nemen voor je naasten nu het nog kan. Wij prijzen ons gelukkig dat we drie van de vier grootouders nog

hebben. Ja, alle drie dik in de tachtig, dus komende jaren zullen we regelmatig moeten mantelzorgen. Dus als u komende jaren wat minder een beroep op mij kunt doen, dan schrijf ik geen advies over hoe we de mantelzorg moeten regelen en hoe dat gesubsidieerd moet worden, maar ben ik aan het mantelzorgen. Want kwaliteit van samenleven begint heel dicht bij huis. O ja, mijn dochter en oma konden na een telefoontje met de noodtelefoon van de woningbouwvereniging binnen een kwartier de woning weer in, dankzij de snelle komst van de slotenmaker.

Lous Brouwer

'Wat een ruimte nog in het Groene Hart van Nederland': een indringende zintuiglijke ervaring een paar weken geleden. Dat verwacht je niet bij de Randstad en met '15 miljoen mensen op dat hele kleine stukje aarde'. Waarom daar dan niet gebouwd als zoveel mensen met plezier willen wonen? Moeten we die ruimte niet volbouwen? Het antwoord kwam op het voetbalveld waar de F7 boys tegen de F8 moesten spelen.

Kwaliteit van samenleven vraagt om ruimte. Ruimte op het speelveld, de ruimte benutten, de grenzen opzoeken, tot aan de achterlijn gaan, zo nu en dan weer op de middenstip verzamelen, verrassingschoten versturen van verre afstand. En binnen kleine ruimtes vlakbij het doel je gedragen volgens afgesproken en ongeschreven regels, op straffe van verlies en/of niet meer mee mogen doen. Een voetbalveld biedt ruimte om samenspelen te leren. Op de goede plek staan,

samenspel en solo's, successen vieren, incasseren, je best doen, respect hebben, leren van anderen die er al meer van weten. En sportief zijn: 'dank je wel, goed gespeeld' waren de woorden van die kleine knullen bij het handjes geven na de wedstrijd. Fantastisch!

Als adviseur werd het me die dag weer eens helder. Jeugd heeft ruimte nodig om gezond op te groeien, zowel figuurlijk als letterlijk. Jeugd heeft vele coaches nodig die hen de spelregels van het samenleven voordoen en bijbrengen. Jeugd heeft velerlei talenten, onze kunst is die te ontdekken en te willen gebruiken. Dat besef inspireert.

Chantal van der Geest

Onze samenleving is continu in beweging en 'kwaliteit van samenleven' is vanuit een groot aantal gezichtspunten te definiëren. Kwaliteit van samenleven is voor iedereen anders. Het gaat hierbij om het creëren van een omgeving waarin iedereen voldoende kansen krijgt en iedereen in staat is voor zijn eigen belangen op te komen. In onze samenleving bestaat er (nog steeds) een groep mensen die niet in staat is om de regie over hun eigen leven te voeren. Binnen de schuldhulpverlening zie je dit bijvoorbeeld door de groeiende groep mensen die problematische schulden heeft en daardoor in een sociaal isolement dreigt te raken. Het is voor een samenleving onaanvaardbaar dat mensen daarbuiten komen te staan. Voor deze doelgroep is het van belang dat er aandacht voor deze problematiek is en dat de oorzaken ervan worden aangepakt.

Johan Kruithof

...voorzichtigheid en terughoudendheid leidt tot bangheid. Maar een samenleving waarin kwaliteit de boventoon voert is niet bang. Hoe meer aandacht voor kwaliteit in en van onze samenleving, des te minder hebben we te verliezen. De angst om kwijt te raken wat je hebt is diep geworteld, maar wat je samen deelt is niet van jou! Geldt dan niet: wie niets te verliezen heeft, is nooit meer bang!

Jochem Sprong

*“Is je huid donkerder of bleker dan de mijne
Laat ons proberen elkaar niet te vermijden
Niemand op straat spreekt je aan ziet je staan
Waarom doen mensen elkaar toch zo’n pijn
Zou het niet beter zijn als wij voortaan
Verdraagzaam zijn, verdraagzaam zijn”*
Uit: K3 Alle kleuren van de regenboog

Dit liedje zong ik luidkeels met mijn nichtje van zes, onderweg in de auto.
Blijf zingen meisje, blijf zingen!

Rudy Bonnet

De kwaliteit van samenleven en samenwerken wordt voor mij het meest treffend verbeeld in de film Cast Away uit 2000. De film gaat over Chuck Noland (gespeeld door Tom Hanks). Hij is een man die neerstort met zijn vliegtuig en als enige moet zien te overleven op een onbewoond eiland gedurende de 4 jaar die daarop volgen. Het verhaal is gebaseerd op het boek Robinson Crusoe, maar de regisseur heeft het verhaal behoorlijk aangepast. Het mij meest bijgebleven beeld uit de film is de ontdekking tussen de wrakstukken van een aangespoelde volleybal, waar Chuck met zijn eigen bloed een gezicht op tekent en die hij vervolgens Wilson (naar het merk) noemt. Voor mij illustreert het dat de mens in zijn diepste wezen een sociaal wezen is, niet alleen in staat om zijn eigen omgeving te creëren maar ook met een zware hang naar menselijk contact. Alleen op een onbewoond eiland hoef je uitsluitend rekening te houden met jezelf om te kunnen overleven. Met iemand erbij moet je je daartoe verhouden. Het is dan ook de kwaliteit van die groeiende verhouding; de ontmoeting tussen die twee individuen, die bepalend is voor het verdere verloop. Het gaat dan om de eerste indrukken en basale gevoelens. Bestaat er bij die eerste indrukken, naast mogelijke liefde op het eerste gezicht, als tegenpool dan ook haat op het eerste gezicht? Ik denk het niet. Ik denk dat liefde een diep innerlijk gevoel is en ik denk dat haat ontstaat vanuit een andere referentie, de omgeving, de socialisatie, het voorbeeld door anderen aangedragen. Op dat laatste rust dan logischerwijs ook de hypothese om dat als individu en samenleving in positieve zin te beïnvloeden, ervan uitgaande dat door jezelf, maar ook in de samenleving, een positievere waarde wordt toegekend aan liefde dan aan haat. De kwaliteit van samenzijn, samenleven, samenwerken wordt dus bepaald door een grote innerlijke factor en diverse omgevingsfactoren.

Samenwerken aan samenleven.....

Als we niet naast elkaar maar samen willen leven moeten we bereid zijn om samen te werken. Een plus een is dan niet twee maar bij wijze van spreken tweeëneenhalf. Maar niet alleen het resultaat telt. Gelijktijdig wordt inhoud gegeven aan kwaliteit van samenleven, het samen optrekken. Samen kansen zien en benutten. Samen genieten van het resultaat. Relaties aangaan. Daarom gaat het ook om kwaliteit van samenwerken. En hoe je dat bevordert.

Pim Haket

Het woord samenwerken heeft eigenlijk per definitie een positieve connotatie. Samenwerken is goed, is de grondgedachte. Daar valt wel het een en ander op af te dingen. Sterker nog, samenwerking heeft in het verleden tot nogal wat ellende geleid. De heersende opvatting in onze cultuur is nog steeds de christelijke overtuiging dat de mens geneigd is tot alle kwaad. Als dat inderdaad zo is, dan kan die mens maar beter in z'n eentje opereren want dan blijft het kwaad tenminste binnen de perken. De cynicus Diogenes had dat al als een van de eersten door en trok zich terug in z'n regenton. Hij meed elke samenwerking en van hem valt dan ook eigenlijk niets slechts te zeggen. Naar verluidt is hij gestorven door z'n adem in te houden en dan hebben inderdaad weinig mensen meer last van je, in tegenstelling tot bijvoorbeeld samenwerkende voetbalhooligans, vastgoedhandelaren, criminelen, middelbare scholieren, taxichauffeurs en wat dies meer zij. In hun eentje maken ze niet zoveel klaar, maar o wee als ze gaan samenwerken, dan zijn de rapen gaar. Laten we er daarom samen aan werken dat deze kant van de zaak niet ondergesneeuwd raakt.

Marja Cevaal

'Een goed functionerende civil society, waarin inwoners elkaar informele zorg bieden, betekent waarschijnlijk dat het beroep op individuele voorzieningen beperkt zal zijn. Over de bereidheid van burgers om zich voor elkaar in te zetten is zowel veel twijfel, als optimisme. Hoe maakbaar is de civil society en hoe pak je het aan om de civil society te bevorderen?' (uit: Beleidsplan WMO).

In tal van gemeenten wordt in evenzovele samenwerkingsverbanden beoogd de civil society te bevorderen. De ideeën zijn talrijk en aanstekelijk. Als adviseur lever ik graag een bijdrage aan een dergelijk enthousiast en optimistisch samenwerkingsproject. Maar of ik in de maakbare samenleving geloof... ik laat me graag verrassen.

Claartje Sadee

*Ik zie nieuwe betrokkenheid
Menselijk verlangen
Iets bij te dragen aan
Het schaalniveau divers
Van wijk tot wereld
Van buurtmobiel tot Google Earth
Ik leer mensen kansen zien
Moedig aan
Voeg toe
Geef door
Verbind
Samen leren we, samen werken we,
samen leven we*

Anneke van der Herberg

Voor mijn werkgebied - groepswoon van ouderen – is 'samen werken en samen leven' erg belangrijk. Je zou zelfs kunnen zeggen dat het wonen in een woongroep 'samen werken en samen leven' is. Het doel is om samen zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig te blijven wonen. Alle deelnemers werken eraan mee om activiteiten te organiseren en onderlinge hulp te verlenen.

Bij de oprichting van een woongroep van ouderen, vanaf het initiatief tot aan de realisatie, werk ik desgevraagd met de groep mee en geef advies en ondersteuning. Het is een jarenlang traject met veel geregeld, onderhandelingen met instanties en ups en downs in de groep.

Nico Kersten

**Heen en weer geslingerd
Zonder rust of duur
Was ik maar een wingerd, had ik maar een muur**

Ons/mijn dagelijks werk is feitelijk een constante zoektocht naar wegen om kwaliteit van samenleven vorm en inhoud te geven. Of het nu gaat om een fusie, het invoeren van contractfinanciering BCF, het inrichten van een wonen/welzijn/zorg zone, te allen tijde staat kwaliteit van samenleven hoog in ons vaandel. In onze werkwijze houden wij terdege rekening met deze missie. Wij leren nog dagelijks beter om te gaan met het gegeven dat wij niet de wijsheid in pacht hebben, dat kennis vaak zo dichtbij is en gemakkelijk te verkrijgen, dat wij niet 'het tempo' bepalen van veranderingen, dat wij niet alleen bepalend zijn in bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte, of het voorzieningenniveau, of de inrichting van een speeltuin, vraagstukken met betrekking tot welzijn. Het resultaat wordt beter door goed samen te werken, met de opdrachtgever, met mensen die het aangaat. Dit vraagt van ons inlevingsvermogen, souplesse en het bevorderen van een heldere communicatie. Het vraagt bovendien van ons verbeeldingskracht. Immers met de logica kom je het snelst van A naar B, maar met de verbeelding kom je overal.

Jaap van der Veen

In veel buurten zijn er positieve ontwikkelingen en nemen mensen initiatieven om problemen samen aan te pakken en de leefbaarheid en het woonplezier te bevorderen. Een buurtbarbecue kan de sfeer en betrokkenheid tussen de bewoners al sterk verbeteren.

Het bevorderen van participatie van bewoners en organiseren van de samenwerking tussen bewoners en allerlei instellingen is leuk en dankbaar werk, waarvoor we steeds weer nieuwe vormen ontdekken.

Yvonne Schleyper

Sport verbindt: veel kinderen en jongeren (tot 20%) zijn te dik: sporten en bewegen helpt.

Met name allochtone meisjes en vmbo-jongeren bewegen te weinig: sporten en bewegen integreert. 'Respect man': sporten en bewegen is het middel om normen en waarden over te dragen.

Breedtesport is hot. Gemeenten zijn op zoek naar instrumenten om de jeugd in beweging te krijgen. Google op 'jeugdsportpas' en je vindt het terug in politieke programma's van links tot rechts, van Limburg tot Groningen!

Samenwerken is cruciaal. Tussen sportverenigingen onderling, tussen sportverenigingen en het sportjongerenwerk dat de jongeren tenslotte kent, tussen de scholen als vindplek en de 'beweegmakelaars' in wijken.

Als adviseur spreek ik de partijen, luister naar de belangen, de wensen, de pijntjes en weerstanden. Werelden van verschil in cultuur, dat is waar, maar wel met één warm hart voor sport en bewegen en onze jeugd. Om de jeugd in beweging te krijgen, moeten zij dus óók bewegen en wel naar elkaar toe.

Het recept.....

En dan nu maar aan de slag, met een goed recept...

Ach, u en wij weten wel beter, er is geen eensluidend recept om te werken aan kwaliteit van samenleven. Daarvoor is die samenleving te complex. Laten we ons daarom voor nu vooral op de ingrediënten richten. Als we die kennen kunnen we 'een wereld' aan smakelijke gerechten maken, is er misschien zelfs een kookboek samen te stellen.

Hieronder stellen twee van onze 'naked chiefs' voor u hun recept samen.

Janneke Ebben

Het samenleven laat nog wel eens te wensen over. Wat heb je nodig om prettig samen te kunnen leven? Een greep uit veelgenoemde ingrediënten:

- Regels
- Motivatie
- Verdraagzaamheid
- Duidelijkheid
- Liefde

Stel dat iedereen deze ingrediënten bezit. Ben je er dan?

Iedereen heeft eigen regels.

De één is gemotiveerd om de grootste auto in de buurt te hebben, de ander is gemotiveerd om het milieu te verbeteren.

Men is verdraagzaam maar alleen naar de eigen bekenden.

Iedereen is duidelijk maar alleen naar zichzelf.

De een geeft liefde, de ander neemt alleen maar liefde.

Dus hoe kun je nu het beste prettig samenleven? Daar is geen eenduidig antwoord op. Dat is maatwerk. Dat is elke keer weer een situatie, een mens, een groep mensen opnieuw bekijken, opnieuw inschatten, verschillend benaderen. Wel kan je dit altijd doen vanuit het gevoel je best te doen om het samenleven voor iedereen zo prettig mogelijk te maken. Adviseurs van Stade Advies doen hun uiterste best hier samen aan te werken.

Albert Veuger

Samenleven met veel verschillende mensen is boeiend, maar niet eenvoudig. De samenleving is continu in beweging en aan verandering onderhevig. En kwaliteit van samenleven is voor iedereen anders.

Toch meen ik me te mogen wagen aan een gebruiksaanwijzing met ingrediënten die kwaliteit van samenleven bevorderen. Dat zijn trouwens (toevallig?) tegelijkertijd ook de kenmerken van een goede adviseur:

'Nieuwsgierig en bereid te ontdekken en te leren; in staat tot (willen) luisteren; niet te snel oordelen, niet gehinderd door een al te groot ego (dus niet te dominant, niet altijd gelijk willen hebben, maar juist in staat te denken vanuit een ander perspectief: geluk is op veel manieren te bereiken); gul en ruimhartig; niet polariserend of drammerig (teveel is minder dan goed genoeg), maar op dialoog, verstandhouding, raad en bijstand gericht; denkend in oplossingen, en in staat tot verleiding, overtuiging, en enthousiasme; daar aansluitend waar de ander zich bevindt, flexibel, veranderingsgezind; en betrouwbaar, loyaal en eerlijk.

A champagne bottle is shown with its cork popping out, creating a spray of foam. The bottle is positioned on the right side of the frame. The background is a patterned tablecloth with a repeating design of overlapping circles in shades of yellow and brown. The text is overlaid on the left side of the image.

**Kook ze en wat ons betreft *Santé*,
op een goede samenwerking!**

De medewerkers van Stade Advies.

Colofon

Kaart:

Anneke Delissen, Erik Vermathen en Anja van der Pol

Bijdragen in woord en beeld:

Albert Veuger, Anneke van de Herberg, Chantal van der Geest, Claartje Sadee, Erik Vermathen, Ine Arets, Iñez Hallewas, Ingrid Horstik, Jaap van Veen, Jan Tilburgs, Janneke Ebben, John Nagelmaeker, Jochem Sprong, Johan Kruithof, Lous Brouwer, Marja Cevaal, Marlieke van Woerkom, Nico Kersten, Pim Haket, Rudy Bonnet, Sjaak Floris, Susanne van der Lugt, Sylvia van Woudenberg, Sylvia Huwaë, Yvonne Schleyper

Vormgeving:

Marjolein van Raak

Idee en redactie:

Johan Kruithof en Sjaak Floris

Verbindende teksten:

Sjaak Floris

Eindredactie:

Sjaak Floris, Anja van der Pol, Brechtje Parent